

Innhold

Forord	5
Kapittel 1 Innledning	13
1.1 Reguleringen av akvakulturnæringen	13
1.2 Forvaltningen av akvakulturnæringen	14
1.3 Miljøregulering – en prinsipiell tilnærming	15
1.3.1 Innledning	15
1.3.2 Kunnskapskravet vs. føre var-prinsippet	16
Kapittel 2 Utvikling av akvakulturlovgivningen	20
2.1 Oppdrettsloven av 1973	20
Kapittel 3 Privatrettslig adgang til å bruke sjøarealet	23
3.1 Retten til å benytte sjøarealet	23
3.2 Fiske- og ferdselsforbud	25
Kapittel 4 Offentligrettslig saksbehandling	26
4.1 Oversikt over emnet	26
4.2 Legalitetsprinsippet	26
4.3 Forvaltningslovens saksbehandlingsregler	29
4.3.1 Oversikt	29
4.3.2 Om forvaltningslovens oppbygning og begrepsapparat	29
4.3.3 Taushetsplikt og dokumentinnsyn	31
4.3.4 Inhabilitet	40
4.3.5 Utredningsplikten	42
4.3.6 Spesielle saksbehandlingsregler ved enkeltvedtak ...	44
4.3.7 Omgjøring uten klage	53
4.4 Myndighetsmisbrukslæren med mer	55
4.4.1 Innledning	55
4.4.2 Om fritt skjønn	56
4.4.3 Rammene for det frie skjønn – særlig om myndighetsmisbrukslæren	57
4.4.4 Forholdsmessighetsprinsippet	62

4.5	Virkemidler overfor forvaltningsvedtak etter at klagebehandlingen er ferdig	66
Kapittel 5 Offentlig tillatelse til å etablere oppdrettsanlegg		68
5.1	Oppdrettstillatelse og lokalitetstillatelse	68
5.2	Formålet med oppdrettstillatelser	69
5.3	Akvakulturlovens regulering av retten til å drive akvakultur – hovedregler	71
5.4	Tildeling av oppdrettstillatelser til laks og ørret enkeltvis etter forskriftsverket	73
5.4.1	Innledning	73
5.4.2	Settefisktillatelser	74
5.4.3	Landbaserte matfiskanlegg	75
5.4.4	Stamfiskanlegg	76
5.4.5	Forskningstillatelser	80
5.4.6	Visningstillatelser	80
5.4.7	Tillatelse til undervisningsformål	81
5.4.8	Tillatelse til slaktmerd og fiskepark	82
5.5	Utviklingstillatelser	82
5.5.1	Innledning	82
5.5.2	Søknadsbehandling	83
5.5.3	Taushetsplikt og håndtering av immaterielle rettigheter	84
5.5.4	Rammene for skjønnsutøvelsen	85
5.5.5	Tildelingskriterier i regelverket	88
5.5.6	Tildelingskriterier i praksis	89
5.5.7	Krav til søknadens innhold – prosjektdokumentasjon	95
5.5.8	Krav om faglig kompetanse	97
5.5.9	Størrelsesramme og antall tillatelser	97
5.5.10	Målkriterier og rapportering	98
5.5.11	Tidsramme og endringer av målkriterier og tidsramme	100
5.5.12	Konvertering til ordinær oppdrettstillatelse for matfisk til laks og ørret	101
5.6	Tillatelse til oppdrett av andre arter	104
5.7	Produksjonsområder og tildeling av nye oppdrettstillatelser og ny produksjonskapasitet for matfisk av laks og ørret	108
5.7.1	Innledning	108

5.7.2	Produksjonsområdene og plassering av den enkelte oppdrettstillatelsen	109
5.7.3	Biomassetak og fleksibilitet	110
5.7.4	Reguleringen av produksjonskapasiteten – det miljømessige grunnlaget	112
5.7.5	Vedtak om miljømessig klassifisering av produksjonsområdene	113
5.7.6	Forskrift om vekst i områder med akseptabel miljøstandard.	115
5.7.7	Forskrift om reduksjon av produksjonskapasitet	116
5.7.8	Akvakulturloven § 9 og Grunnloven § 97 som skranke for reduksjoner	117
5.7.9	Adgang til vekst på tross av produksjonsområdets miljøstatus	118
Kapittel 6	Retten til lokalisering	120
6.1	Oversikt – et samordnet saksbehandlingssystem	120
6.2	Regulering av geografisk plassering av anlegg som del av planer.	120
6.2.1	Plan- og bygningslovens plansystem.	120
6.2.2	Vern etter naturmangfoldloven	126
6.3	Tildeling av lokalitetstillatelse	126
6.3.1	Saksbehandlingsprosessen – forskrift om behandling av akvakultursøknader	126
6.3.2	Unntak fra reglene i plan- og bygningsloven	132
6.3.3	Tillatelsessystemet og det frie skjønn	134
6.3.4	Tillatelse etter forurensningsloven.	134
6.3.5	Tillatelse etter havne- og farvannsloven	136
6.3.6	Tillatelse etter matloven	137
6.3.7	Tillatelse etter akvakulturloven – samordning	139
6.4	Vilkår mv.	146
6.5	Klage	148
6.6	Endring av lokalitetstillatelsen – tilbaketrekking mv.	149
Kapittel 7	Driftskrav – regulering av løpende drift.	158
7.1	Innledning.	158
7.2	Det generelle kravet om forsvarlig drift og reglene om internkontroll.	159
7.3	Driftsplan	161
7.4	Journalførings- og rapporteringsplikter.	163

7.5	Om NYTEK-forskriften.	164
7.6	Regulering av maksimal produksjon	166
7.6.1	Maksimal tillatt biomasse (MTB) knyttet til oppdrettstillatelse og lokalitetstillatelse	166
7.6.2	MTB som produksjonsbegrensning	167
7.7	Tetthetsregelen og begrensningen på antall fisk	169
7.8	Regulering av rømming	170
7.9	Generell sykdomsregulering.	172
7.9.1	Generelt ansvar for god fiskehelse og løpende tilsyn	172
7.9.2	Forpliktelser ved mistanke om sykdom	174
7.9.3	Myndighetenes adgang til å iverksette tiltak.	175
7.9.4	Særlig om omsetnings- og sykdomsforskriften for akvatiske dyr	177
7.9.5	Generell forvaltningsrett i sykdomsforvaltningen. . .	178
7.9.6	Forskrifter om spesielle sykdommer – PD-forskriften.	179
7.10	Lakselus.	179
7.10.1	Regelverkets oppbygning – tiltaksplikt og lusegrense	179
7.10.2	Akvakulturbedriftenes generelle ansvar	180
7.10.3	Forebyggende tiltak	181
7.10.4	Krav om rapportering.	183
7.10.5	Reaksjonsadgang ved overtredelser – tiltaksmenyen.	184
7.10.6	Særlig om reglene om redusert biomasse på lokalitetsnivå.	185
7.11	Samdrift og samlokalisering	189
7.11.1	Innledning	189
7.11.2	Samlokalisering	190
7.11.3	Samdrift	191
	Kapittel 8 Kontroll og sanksjoner	193
8.1	Innledning.	193
8.2	Egenkontroll og rapporteringsplikter	195
8.3	Tilsyn og kontroll fra myndighetenes side og utveksling av informasjon	196
8.4	Pålegg og tvangsmulkt.	197
8.4.1	Pålegg.	197
8.4.2	Tvangsmulkt	198
8.5	Administrativ inndragning av utbytte	201
8.5.1	Akvakulturloven § 29 a.	201

8.5.2	Særlig om regler om inndragning ved overskridelse av MTB.	203
8.6	Overtredelsesgebyr	204
8.6.1	Overtredelsesgebyr og forholdet til Grunnloven § 96 og EMK artikkel 6.	204
8.6.2	Regelverket	206
8.7	Inndragning av konsesjon/tillatelse	209
8.8	Straff	210
8.8.1	Forvaltningsmessig eller strafferettslig sanksjonssak?	210
8.8.2	De ulike straffereglene og de aktuelle strafferammene	212
8.8.3	Akvakulturloven § 31 og rømmingssaker.	213
8.8.4	Matloven § 28 – svikt i oppfølging av fiskesykdommer og lakselus	215
Kapittel 9	Akvakulturregisteret og dets ulike funksjoner	218
Kapittel 10	Omsetning av oppdrettsanlegg og tillatelser.	220
10.1	Oversikt	220
10.2	Omsetning av oppdrettstillatelser.	220
10.3	Omsetning av lokalitetstillatelser til matfisk av laks og ørret	221
Kapittel 11	Er reguleringen av akvakulturnæringen hensiktsmessig?	223
	Litteraturliste	226
	Rettsavgjørelser	228
	Lover og forskrifter	229
	Stikkordregister	238